

ФЕРИДА ДУРАКОВИЧ
ДЪЛГА Е НОЩТА

traduki

Издаването на произведението е подкрепено от ТРАДУКИ, Европейска мрежа за литература и книги, в която участват Федералното министерство на европейските и международните въпроси на Република Австрия, Министерството на външните работи на Федерална република Германия, швейцарската културна фондация „Про Хелвеция“, КултурКонтакт Австрия, Гьоте-Институт, словенската Агенция за книгата ЈАК, Министерството на културата на Република Хърватия, ресор „Култура“ в правителството на Княжество Лихтенщайн, културна фондация „Лихтенщайн“ и фондация „С. Фишер“.

© Ferida Duraković, 2014

Srce tame, Bosanska knjiga, Sarajevo, 1994
Locus minoris, Connectum, Sarajevo, 2007

© of the translation S. Fischer Foundation
by order of Traduki
Христо Попов, превод, 2014

© Иво Рафаилов, оформление, 2014
© Издателство ПАНОРАМА, 2014
ISBN 978-954-9655-75-9

ФЕРИДА ДУРАКОВИЧ
ДЪЛГА Е НОЩТА

*Подбра и преведе от босненски
Христо Попов*

ПАНОРАМА

София, 2014

СЪРЦЕТО НА МРАКА

Море

Може би
слоновете
са
плакали
плакали...

1973

Танцьорът

Затворен си в моята флейта.
Нечуто се смесваш
с тишината във мен.

В края на моите игри
ставаш слънчев часовник. Заедно
съществуваме
в трептенето на сенките.

Няма да върнем нощните шумове
докато звуците на флейтата
не се уморят.

Игра

Винаги в лошо време играем на криеница,
тогава, когато няма кой да ни търси.

Пъхаме се под лебедовото крило
с отворени уста,
сгушени в себе си,
нетърпеливи,
и трептим.

Не смеем да викаме – това е правило,
защото чужди ръце може да ни намерят
и от топлото скривалище
да ни върнат на въртележката.

Светът ще се върти,
а ние за отлетелите лебеди
до пролетта ще плачем.

Играта няма да се повтори.

Пламъкът

Остана сам.

Сам между гълтачите на огън,
малък и незначителен за тях
като мракът преди зазоряване.
Прамайката на огъня отдавна блесна
и угасна.

Остана сам.

Сам сред фалшивите светлини,
нежен и топъл за моите редки гости,
уморени и търсещи траен подслон.

На глас моля
за този пламък
закрила
в лъчите на Слънцето.

На онзи, който си отива и идва

Сами сме под небето,
нима ни трябва друга тайна?

Искаш на кръстопътя
да станеш точка.
Дори водоскоците спряха сълзите си
и се смириха
между небето и стиховете.

От високата ограда, от лудостта
моите години бягат
(лудостта е само забравяне
на тъмните дълбини на носещия дните).

Телата ни са фосфорно самотни;
като подплашена птица
бяга мисълта за срещите,
и всичко с мрак е обточено.
Под небето. Под небето.

Застъпници на тишината

Когато ме срещнеш,
замълчи.
Застъпница съм на тишината,
която дълго ни следва.

Ще докажа с мълчание,
че белите лебеди
отлетяха от езерото
към неясните звуци на брега
и вече няма да се върнат.

Ще докажа с мълчание
кому прощавам
откраднатите светулки
(на челото ти
светлина ще заискри).

И ти си съучастник
в тази кражба на думи,
и не съжалявам,
че мълчим заедно:

Застъпници сме на тишината.

На възможния Наполеон

Прекалено дълго те няма.
Пред очите ми с войнишка стъпка
преминават сенки.

Гласа на славея някакви хора оковаха с вериги.
Край прозорците ми понякога само

помахват топли детски ръце.
Тогава плача.

С едно движение на окото
някой тласка по течението моите хартиени години.
Без товара на победата
сутрин през мостовете се влача.

Заради прозирния, измамен здрач
ти вече си разбулена тайна
за уморената птица,
чиито крила потърсиха огъня.

Славеят,
докато не оковаха гласа му с вериги,
търсеше птицата с песен-утеха.
А крилата ѝ – като мъртва камбана.

Така и аз: потръпвах от светлината
и чаках ехото.
Прекалено дълго те няма.
Пред очите ми с войнишка стъпка
преминават сенки.

* * *

Така ненужно ни разсипват,
а ние не сме пшеничени зърна:
ние сме деца,
които играта доведе до мрака
и остави сами.

(а вятърът се спря,
та да не може надалеч да ни захвърли)

С изплакани завинаги очи
въртим се около ония,
които безмилостно ни разпиляват
тъй както разпиляват обувките, главите и смъртта.

И вече даже не помисляме
да затрептим като звездите
някога
под светлото небе.
Защото пътя ни отреждат
разсипнически пръсти:
от тук, където не искахме да стигнем,
натам, накъдето не желаем да тръгнем.

Епитафия

Когато те съзра случайно,
повече не съжалявам,
че си *толкова* мъртъв.

Добре са те погребали
моите пазачи верни,
тези същите, които не искаха,
нито желяеха това.

На твоето отдавна утвърдено
място в моята глава,
в която никога не можеше
изцяло да се побереш,
сега
величествено спокоен,
хубав,
лежи скъп мъртвец.

Не бяхме се разбрали така
в дългите ни разговори без думи,
и знам, че не е редно,
но – когато те съзра случайно –
повече не плача,
че си *толкова* мъртъв.

Красавицата

Укроти се
в цветчето

притихна
в прашеца му

в дълбините на нарциса
гладко езеро

огледа се
и
се удави

Пастирката

Обличам времето
в розово листенце
от устните си

оповестявам утрото

хорото повеждам
с пролетните птици

Някой нощес ме приспа...
И проспа
утрото.

Съновидение

За Г. С.

Нахлува дъх на луна.
Градината в моята стая
замира пред звъна на звездите.

Търся гласа на детето
по моите лавици прашни
да ме върне,
да извести завръщането ми
в неприкосновеното Мое.

Търся с пръсти
топлите ъгли на стаята
и юздите на отлитналия кон...

В лош час
победителят похлопва на вратата:
всички картини се завъртат в рамките си
и пак умират.

И аз ставам картина
в празна галерия.

Цветна мозайка

На сестра ми

Порасна толкова,
че някой вече може да умре
и тебе безутешно да те заболи.

Пази очите си,
с тях светът от първия ти ден те гледа;
и своята смърт запази за себе си,
докато веднъж не се събуди в съня ти.

И някой път,
някой път само
обери цвета от тази ливада
и чудните му, обагрени гласове
вмъкни в своята малка
цветна мозайка.

За онова, което отдавна знам

Зазвъняха камбани.

На входната врата стоят годините
и търпеливо чакат
да се опразнят стаите,
да изтлеят подовете и огънят,
да спрат часовниците-петли.

На раменете на мама,
приспани от дъха на ванилия,
сиротни ангели забравят своите задължения.

На лавицата чака още една вечеря,
в ръцете има още много топлина.

Понякога, след войните,
живея и тук
и зная:

всеки ден,
всеки час
в този дом ме чака
стройна, синя ваза.